

ius Noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, quod cum in classibus, quas in Mari Oceano pro fidei Catholicae, ac Regnorum, & Dominiorum suorum tuitione, & commoditatibus paratas, & instructas habet, ac pro tempore per eum parari, & instrui, seu renovari, & expediri contigerit, plures personae Ecclesiasticae reperiantur, ac de facili evenire possit, ut inter illas tam ipsarummet personarum Ecclesiasticarum, quam laicarum ratione diversa rixae, & contentiones oriantur, pro quibus dijudicandis, pascendis, sapiendis, aut alias terminandis Iudices saeculares se intrinsece non possunt, neque debent; Ipseque Philippus Rex praemissis ea, qua Catholicum decet Principem charitate, ac pro zelo Ecclesiasticae jurisdictionis ductus occurrere satagens, desiderat aliquam, seu aliquas personam, seu personas Ecclesiasticas deputari, quae in dictis classibus pro tempore expediant Jurisdictionem Ecclesiasticam exerceat, omnesque causas tam civiles, quam criminales, & mixtas inter Clericos, & quascumque personas Ecclesiasticas, ac ad forum Ecclesiasticum pertinentes audiat, cognoscat, decidat, ac sine debito terminet, seu terminet. Quare nobis humiliter supplicari fecit, ut ejus votis hujusmodi annuere de benignitate Apostolica dignaremur.

Facultatis Concessio.

§. 2. Nos igitur attendentes pro nostri Pastoralis Officii debito precipuam personarum Ecclesiasticarum, ne ipsae a laicis ventur, curam nobis incumbere, tam pium & laudabile desiderium ipsius Philippi Regis plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Tibi, & pro tempore existenti nostro, & dictae Sedis in dictis Regnis Nuncio, ut quoties dictum Philippum Regem classem, seu classes parare, & seu instruere, vel manuteneat contigerit, aliquam, vel aliquas personas Ecclesiasticas per Te eligendam, seu eligendas, Iudicem, seu Iudices cum plena, libera, & omnimoda facultate, & auctoritate, praemissa omnia, & singula, nec non Jurisdictionem praedictam, & eam, quam exercere possit, si Ordinarius illorum omnium existeret, in classibus tantum, & non alibi, & extra Terras, & Portus Hispaniarum, & Portugalliae, & Locorum, ubi sunt Episcopi Catholici, exercendi, constituere, & deputare, dictaque, & dicti per Te, & pro tempore existentem Nuncium, ut praefertur deputandus, seu deputandi Iudices Ecclesiastici Jurisdictionem hujusmodi exercere libere, & licite valeant, plenam, liberam, & omnimodam licentiam, facultatem, potestatem, & auctoritatem, Apostolica auctoritate tenore praesentium respective ad quinquennium proximum concedimus, & impertimur.

Claufulae.

§. 3. Decernentes omnia, & singula per dictos pro tempore deputandos, faciendam, gerendam, & exequendam inviolabiliter observari debere, perinde ac si a Te, vel tuo mandato facta, gesta, & ordinata fuissent; Sicque ab omnibus censeri, & ita per te, & alios quoscumque Iudices quavis auctoritate fungentes judicari, & definiri debere, irritum

quoque, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum

§. 4. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, exemptionibus, Indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, illorum omnium, & singulorum tenores praesentibus pro expressis habentes illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 29. Octob. 1599. An. VIII.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 29. Octob. 1599. Pont. Nostri Anno Octavo.

CCIX.

Adhortatio ad singulos Archiepiscopos, & Episcopos, ut Jubilaei causa Romam se conferant.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

Ven. Fratri Archiepiscopo Treverensi.

CLEMENS PAPA VIII.

Ven. frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Tempus acceptabile, tempus salutis, dies caelestibus Thesauris dispensandis consecrati, dies appropinquati anni Jubilaei, quem Romana Ecclesia decursis viginti quinque annorum spatii hoc tempore in Urbe Summi Apostolatus Sede, ac domicilio repraesentat, hortatur Nos, ut Fratritatem tuam, tamen si sua sponte ad Pastorale Officium propensam muneris sui admoneamus, in curandis iis, quae propria sunt instituti Sanctissimi Jubilaei. Quae quidem, quoniam in Iuditionis Nostrae literis copiose, ac diffuse sunt praescripta, nullaque alia indigent declaratione, ne Fratritatis tuae pietati, ac vigilantiae diffidere videamur, silentio hic praeterimus. Hoc interim Fratritati tuae volumus esse persuasum, quo plus illa studii, & diligentiae potuerit, in se ipsa comparanda ad Jubilaeum rite, & devote in hac Sancta Urbe consequendum, quantoque vehementius elaborabit ad gregem sibi commissum suo exemplo ad ejusdem Jubilaei munera ibidem comparanda excitandum, eo ipsius operam Deo, ac Nobis futuram gratiorem. Nec est quod pluribus a fra-

Fraternitate tua id, quod amplius Religionis, ac virtutis zelus facile per se ipsa pollicetur contendamus. Probe enim scimus, Fratritatem tuam, quae ad hunc diem usque Pastoralis suo Officio integre est persanctae, eandem commodissimam hanc tum suae, tum eorum, quibus praestit salutis juvanda, occasionem minime esse neglecturam. Benignissimus Deus, qui Fratritatem tuam pro sua clementia in ista Pastoralis dignitate Sede collocavit, idem robor illi, ac vires suppeditet, ut quae ad divini illius nominis propagationem, & ad salutem Animarum praestare constituit, eadem etiam quam felicissime exequatur.

Dat. die 30. Octob. 1599. An. VIII.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 30. Octob. 1599. Pont. Nostri Anno Octavo. (a)

CCX.

De receptione, & professione Novitiorum in Congregatione Fratrum Reformatorum Discalceatorum Ordinis Eremitarum Sancti Augustini nuper in Urbe instituta.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Decet Romanum Pontificem ea benigne concedere, per quae Religiosorum quieti, & in regulari observantia progressui, ac Religionum propagationi opportune consulitur, prout in Domino salubriter conspicitur expedire.

Approbatio receptionis Novitiorum hucusque facta.

§. 1. Nos itaque cupentes propagationi Congregationis Fratrum Reformatorum Discalceatorum Ordinis Sancti Augustini nuper in Alma Urbe per Nos admittae, ac institutae, opportune prospicere, ac dilectos filios Vicarium Generalem, ac singulos fratres ejusdem Congregationis, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac ex certa nostra scientia, deque Apostolicae potestatis plenitudine, professiones per ipsos Fratres, & quemlibet eorum usque in praesentem diem in d. Congregatione emissas, & receptiones quascumque Novitiorum in ipsa Congregatione huc usque factas, auctoritate Apostolica tenore praesentium confirmamus, approbamus, & validamus, ac validas, firmas, & efficaces fuisse, esse, ac fore, ipsosque fratres qui professionem emisissent, vere professos

(a) Similes Literae in forma Brevis hac die d. t. sunt ad Archiepiscopos, & Episcopos Galliae, Germaniae, Poloniae, Hispaniarum, Sardiniae &c.

existere, & uti tales in eadem Congregatione perseverare posse, ac debere.

§. 2. Novitios vero professionem regularem emittere libere pariter posse declaramus.

Licentia emittendi professionem.

§. 3. Praeterea eisdem Vicario, & fratribus, ut in ipsa Congregatione alios Novitios, servata tamen forma Constitutionis felicis recordationis Sixti Papae Quinti Praedecessoris, ac decretorum nostrorum recipere, & expleto Novitiatus anno ad professionem etiam regularem admittere, sine alia nostra licentia libere, & licite possint, & valeant, auctoritate, & tenore praedictis, licentiam concedimus, & indulgemus.

Novitiosque alios recipendi, & ad professionem admittendi.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac decretis nostris praedictis hujusmodi Novitios ad professionem sine speciali nostra licentia admitti posse prohibentibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris, die 5. Novembris 1599, Pontificatus nostri Anno VIII.

Dat. die 5. Novem. 1599. An. VIII.

CCXI.

Facultas eligendi Confessorem, quae a Sede Apostolica datur in Bulla Cruciatæ, & aliis indultis, non suffragatur personis Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo, neque aliis quibuscumque Regularibus.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis circumspecta benignitas honestis petentium votis, quae personarum sub Religionis jugo Altissimo famulantium statum, & salubrem directionem respiciunt, ad exauditionis gratiam libenter admittit, & favoribus prosequitur opportunis.

Exordium.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius Prior Generalis Ordinis Fratrum Beatae Mariae de Monte Carmelo, quod cum in Bulla Cruciatæ Sanctae, & aliis privilegiis, quae ab Apostolica Sede concedi solent, detur facultas eligendi Confessorem idoneum ab Ordinario approbatum, qui possit Christianifideles absolvere a casibus Ordinario reservatis, & a quibusdam etiam, qui dictae Sedi reservati sunt, Religiosi dicti Ordinis, seu eorum nonnulli, etiam iis facultatibus uti praesumunt, & illorum praetextu eligunt Confessorem aliquando praeter eos, qui a suis Praelatis eorum Confessionibus, deputati sunt, quod aliquando in speciale eorum verget detrimentum. Quare praedictus Prior Generalis, humiliter nobis supplicari fecit, quatenus in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Sedes Apostolica dat quaedam facultatem eligendi Confessorem in Bulla Cruciatæ, & aliis.

§. 2. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, talem concessionem Sanctae Cruciatæ, & aliorum indultorum particulari-

Hac facultas non comprehendit Regulares.

1599. ticularium, quantum ad predictum articulum eligendi Confessorem, & absolvendi casibus reservatis, cum Fratribus, & Sororibus Monialibus Ordinis predicti, ac aliorum quorumcumque Ordinum, & Congregationum cujusvis instituti Mendicantium, & non Mendicantium tam Provinciae Hispaniae, quam extra eam ubilibet, locum minime habere, neque ceteri, sed nostrae intentionis existere, quod iidem Fratres, & Moniales, quantum ad Sacramentum Poenitentiae, seu Confessionis administrationem, dispositioni suorum Praetorum subiecti sint, Apostolica auctoritate, tenore praesentium perpetuo declaramus. Eisdem tamen Praetatis, ut in usu huiusmodi potestatis se cum subditis benignos, & faciles exhibeant, praecipimus, & mandamus.

Obstantium derogatio.

§.3. Non obstantibus praemissis, & quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis predicti, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides.

§.4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Dat. die 23. Novem. 1599. An. VIII.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die 23. Novembris 1599. Pontificatus nostri Anno VIII.

CCXII.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

Prævia absolute Incolarum Civitatis, & Comitatus Ferrariensis a Transgressionibus Constitutionum Pii Papae V. de Bonis Emphyteuticis, & Patrimonialibus, poenitque, quas ea de causa incurrerunt ante illius Comitatus devolutionem ad Sanctam Sedem, decernitur, huiusmodi Constitutiones esse imposterum observandas.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Incola Civitatis, & Comitatus Ferrariensis absolute a Transgressionibus Bullarum, de quibus in Rubrica, patet ante illius Comitatus devolutionem ad S. Sedem.

§.1. Volentes Civitatem, & Ducatum nostrum Ferrariensem eorumque Cives, & Incolas amplioribus in dies favoribus, & gratis benigne profequi; Motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione nostra, deque Apostolica potestate plenitudine volumus, statuimus, & ordinamus, quod Camera nostra Apostolica, ejusve Officiales, & Ministri quicumque quavis dignitate, praeceminentia, & auctoritate fungentes, & quibusvis facultatibus suffulti, praetextu Constitutionis felicis recordationis Pii Papae Quinti Praedecessoris nostri, in qua de bonis emphyteuticis, & patrimonialibus, & de spuriis, & illegitimis tractatur, quae incipit: *Quae ordini*

Ecclesiastico noxia esse, & scandalum obiter prohibetur &c. sub datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo septuagesimo, 6. Kalend. Februarii Pontificatus sui Anno VI. edita, nec non alterius Constitutionis ejusdem Pii V. super declaratione dictae primae Constitutionis similiter edita, quae incipit: *Ad Romanum spectat Pontificem*, sub Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 5. Martii 1572. Pontificatus sui Anno VII. quocumque Civitatis Ferrariensis, aut quarumcumque aliarum Civitatum, Terrarum, & Locorum Ducatus, & Legationis Ferrariensis, Cives, Incolas, Habitatores, & personas utriusque sexus pro tempore ante devolutionem Civitatis, & Ducatus praedictorum ad Nos, & Sedem Apostolicam praeterito quoquomodo molestante, perturbare, vel inquietare nullatenus possint, vel debeant, quia poenas vigore dictarum Constitutionum ante dictam devolutionem incursum, eis gratiose remittimus, & condonamus. Irritum nihilominus, & inane decernentes, quid quid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Mandatum Ministris Camerae Apostolicae deparando huic Decreto.

§.2. Quocirca dilectis filiis nostro, & Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario, ac Thesaurario generali, nec non Praesidentibus, Clericis, Commissario generali, ac aliis Officialibus, & Ministris dictae Camerae praesentes committimus, & mandamus, ut Cives, Incolas, habitatores, & personas praedictas, quoad tempus praeteritum supra dictum, praemissorum effectu pacifice frui, & gaudere permittant, & faciant.

Dictae tamen Constitutiones observanda sunt in posterum.

§.3. Ab ipsa tamen devolutione Civitatis, & Ducatus praedictorum deinceps in perpetuum Constitutionem Pii Praedecessoris, illiusque declarationem supra dictas in ipsis etiam Civitate, Ducatu, & Legatione Ferrariensi, inviolabiliter observari, & custodiri debere decernimus.

Derogatio contrationum.

§.4. Non obstantibus praedicta, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ipsius Camerae etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Camerae, & Camerario, Thesaurario, & aliis praedictis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 6. Decembris 1599. Pontificatus nostri Anno VIII.

Dat. die 6. Decem. 1599. An. VIII.

Re-

CCXIII.

Cardinalis Aldobrandinus Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarius designatur, modificatis tamen nonnullis facultatibus.

Huiusmodi Camerarii Officium antiquissimum esse liquet ex Constit. III. Urbani V. Apostolatus. Tom. III. Par. II. fol. 325. & Pii IV. in Constit. XXXVIII. Romanus. Tom. IV. Par. II. fol. 77. Eiusque jurisdictionem in iudicandis litibus, vide tam in dictis Bullis, quam in alia Urbani VI. Constit. I. Apostolica. Tom. III. Par. II. fol. 364. & Leonis X. Constit. XXVII. Licet. Tom. III. Par. III. fol. 454. ac Julii III. Constit. III. Licet. Tom. IV. Par. I. fol. 261. Et signanter quoad coercionem Ministrorum Camerae, attende Constit. XI. Julii II. Percepimus. Tom. III. Par. III. fol. 273. Et quoad computa Officialium, & rescissionem contractuum Camerae laicorum Constit. Pii IV. praecitata. Circa vero rescissionem alienationis bonorum Sedis Apostolicae inspicere Constit. CXXII. ejusdem Pii V. Apostolica. Tom. IV. Par. II. fol. 267. Circa literas naufragiorum Constit. XI. Pii V. Cum Nobis. Tom. IV. Par. II. fol. 287. Proat quoad expeditiones Clericorum, attendi debet Julii III. Constit. Licet. ut supra. Nec praetermittenda est Constit. XXIII. Pii IV. Providentia. Tom. IV. Par. II. fol. 51. ubi omnia privilegia, & jurisdictiones Camerarii confirmantur, & de novo conceduntur. Quo vero ad ipsam Camerae, id est causas eam concernentes, vide dictam Constit. Urbani VI. Et quoad redditionem computorum Camerae, habes Constit. L. Pauli III. Cum sicut. Tom. IV. Par. I. fol. 228. Quoad occupatores Terrarum Sedis Apostolicae, vide Constit. XVI. Pauli IV. Incumbentia. Tom. IV. Par. I. fol. 336. Quoad occupatores scripturarum Camerae, extat Constit. LXXXIII. Sixti V. Non sine. Tom. IV. Par. IV. fol. 300. Circa solemnitates contractuum ejusdem Camerae, inspicere Constit. XV. Pii IV. Cum in alienationibus. Tom. IV. Par. II. fol. 40. De gratis autem interesse Camerae tangentibus in ea registrandis, attende Constit. CXVI. Pii IV. Ingens. Tom. IV. Par. II. fol. 240. Reformationes autem dictae Camerae sunt in Constit. XVII. Eugenii IV. Inter. Tom. III. Par. III. fol. 20. Leonis X. Licet. & Pii IV. Romanus. ibid. ut supra.

CLEMENSEPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Petro S. Nicolai in Carcere Diacono Card. Aldobrandino nuncupato, nostro, & S. R. E. Camerario, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

IN conferendis muneribus, & officiis, quae praesertim gravia, & Nobis proxima sunt, ita aequum est prospicere, ut illi Bull. Rom. Tom. V. Par. II.

in primis ad ea assumantur, quorum multis, & illustribus exemplis testata jam pridem virtus jucundam nobis spem facit, ac tales futuros esse, qui opera, & consilio fructus quotidie proferant in nostra Republica ampliores.

Vacans per obitum Card. Cajetani Camerarius officium.

§.1. Cum itaque officium Camerarius nostri, & Sanctae Romanae Ecclesiae, quod bon. mem. Henricus tituli Sanctae Pudenticae Presbyter Cardinalis Cajetanus nuncupatus, noster & praedictae Ecclesiae Camerarius dum viveret, obtinebat, per obitum dicti Henrici Cardinalis, & Camerarii, qui apud Sedem Apostolicam debitum naturae perolverit, vacaverit, & vacet ad praesens.

Clemens Cardinali Aldobrandino cōfert.

§.2. Nos attendentes huius officii magnitudinem, cupientesque hoc praclarum munus tali viro demandari, qui auctoritate, & prudentia fretus Republica nostra adjumento esse possit post habitam de hac re maturam cum Fratribus nostris deliberationem, ad Te egregius virtutibus praeditum converti, Te Fratris quon. nostri filium, ac Signaturae nostrae Brevium Praefectum duximus desumendum, cujus fidei, & solertia tantum onus delegemus. Itaque de ipsorum Fratrum consilio, & assensu officium praedictum, sive praemisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscumque personae vacans, cum omnibus, & singulis illius honoribus, oneribus, juribus, jurisdictionibus, salariis, & emolumentis, quibus dicto Henrico Cardinali, & Camerario, ejusque Praedecessoribus quibuscumque dictae Romanae Ecclesiae Camerariis concessum fuerat, & alias ut infra, tibi auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus, & assignamus, teque, quoad vixeris, nostrum, & ejusdem Romanae Ecclesiae Camerarium constituimus, & deputamus.

* &c.

§.3. Tibique totum, & integrum ipsius officii pretium, ad quaecumque quantumvis maximam, & inexcogitatum summam ascendens, liberaliter, & gratiosa etiam donatione, quae dicitur inter vivos, perpetuo valitura, de simili consilio, & assensu, ac Apostolica potestate plenitudine remittimus, & condonamus.

Pretiumque solvi solutum ei committit.

§.4. Teque in locum dicti Henrici Cardinalis, & Camerarii, ac aliorum Praedecessorum suorum praedictorum quoad huiusmodi officium, ejusque liberum exercitium, necnon honores, onera, jurisdictiones, salaria, & emolumenta praedicta, quam plenissime substituiamus, & subrogamus.

Jurisdictionem, & emolumenta tribuit.

§.5. Teque ut una cum dicto officio officium Praefecti Brevium huiusmodi, quoad vixeris, retinere, ac utrumque officium huiusmodi exercere libere, & licite valeas, de simili consilio, & assensu, auctoritate, & tenore praemissis dispensamus.

Concediturque ut Brevium Praefecturam possit una retinere.

§.6. Ita quod liceat tibi, realem, & actualem possessionem officii Camerarius huiusmodi, illiusque exercitii, honorum, jurium, jurisdictionum, salariorum, & emolumentorum omnium, per te, vel alium, seu alios, propria auctoritate libere apprehendere, & similiter quoad vixeris

Quae sine huiusmodi officii muneribus commemorat

M m

ris retinere, ac Camera predicta, & ubique dicti Camerariatus officii ratione praeficere, ac proventus, pecunias, res, & cetera omnia jura ejusdem Camere procurare, rationes acceptorum, & impensorum habere, credita exigere, debita solvere, Arcibus, Praefidiis, & munitionibus omnibus praesse, & Exactores, Castellanos, & alios Officiales, & Ministros quoscumque in omnibus Provinciis, Civitatibus, & locis constituere: ac etiam per Praedecessores nostros, & Nos, alios de mandato nostro, sive dictorum Praedecessorum nostrorum quomodolibet constitutos revocare, alios subrogare, militiam pro usu Status, & Reipublicae nostrae, ubicumque opus fuerit, instituire, milites conscribere, stipendia assignare, statuta condere, & condita (salvis tamen infrascriptis reformationibus) mutare: Vices tuas in toto, vel in parte delegare, ac pro libito revocare, ac prorsus omnia, & quaecumque alia facere, ordinare, & exequi, eademque, & omnimodam jurisdictionem in omnibus causis, & negociis ad ipsum officium Camerariatus quomodolibet pertinentibus habere, & exercere, quae praedictus Henricus Cardinalis, & omnes alii ante eum Camerarii, de jure, statuto, usu, consuetudine, privilegio, fundatione, & alias quomodocumque facere, ordinare, & exequi potuerunt, seu etiam debuerunt, etiam si talia forent, quae facultatem, & mandatum exigerent magis speciale, quam praesentibus est expressum.

Eumque in verum Camerarium recipi jubet.

§.7. Decernentes te ex nunc ad dictum officium Camerariatus, ejusque liberum exercitium, nec non honores, onera, salaria, jura, jurisdictiones, & emolumenta praedicta, in locum ejusdem Henrici Cardinalis, & Camerarii, & aliorum praedictorum recipiendum, & admittendum fore, ac recipi, & admitti debere, tibi que de emolumentis, & aliis juribus praedictis a die obitus dicti Henrici Cardinalis, & Camerarii, absque alia intimatione Collectoribus ubilibet existentibus, vel aliis quibuscumque facienda integre responderi debere.

Consuetas facultates, & emolumenta ei assignat.

§.8. Insuper tibi concedimus, & indulgemus, ut omnibus praedictis, & quibuscumque privilegiis, facultatibus, prerogativis, praerogativis, antelationibus, exemptionibus, immunitatibus, jurisdictionibus, Juribus, emolumentis, gratiis, & indultis, quibus praedictus Henricus Card., & alii ejusdem S. R. E. Camerarii, qui haecenus fuerunt, in genere, vel specie, aut alias quomodolibet tam Sede Apostolica plena, quam vacante, usi, potiti, & gavisi tam antiquis, quam modernis temporibus fuerunt, ac uti, potiri, & gaudere possent, & etiam deberent, sive de illis per literas Apost. sive per patentes, aut scripturas, aut libros Camerales, aut decreta Camerales, seu quaecumque alia publica, vel privata documenta apparerent, similiter, & pariformiter, ac absque ulla prorsus differentia, uti, potiri, & gaudere, nec non omnia, & quaecumque re-

galia, proventus, & jura etiam antiqua, tam ex sigillo, custodiis, praefecturis, officiis, exactionibus, taxis, & quibuscumque aliis rebus, & praesertim in literis facultatum praedicti Henrici Cardinalis, & Camerarii enumeratis, quam etiam ex Collectoria in Regnis Hispaniarum, vigesima nuncupata obvencientia, quae ad rationem duorum pro centenariis super spoliis, fructibus, juribus, & emolumentis omnibus dicta, & aliarum Collectoriarum ubicumque institutarum, & instituendarum tibi assignamus, tibi que omnino persolvi volumus, atque mandamus (regalibus tantum, & emolumentis unius pro centenariis, & impositionibus Congregationum Regularium, & dimidii pro centenariis ex vigesima Haerorum, ac etiam dimidii pro centenariis ex subsidio triennali exceptis) integre percipere, exigere, & levare, etiam libere, & licite possis, & valeas, eaque tam quoad jus percipiendi emolumenta, quam quoad omnia, & singula supradicta, uti auctoritate, & facultate, qua quisque Praedecessorum tuorum plenissime usus fuit.

Obedientia ei ab omnibus praestanda.

§.9. Mandantes in virtute sanctae obedientiae dilectis filiis Praesidentibus, & Clericis d. Camerae, ceterisque personis cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, qualitatis, & praerogativae, necnon Communitatibus, Universitatibus, & locis, illorumque hominibus, ac aliis ad quos spectat, & pertinet, & pro tempore spectabit, & pertinebit, quatenus ipsi, & eorum quilibet, tibi tamquam membra capiti obsequentes, ac reverentiam, & obedientiam exhibentes, tuis monitis, & mandatis omnino pareant, & obediant, in regimine, & administratione ipsius Camerae, & dicti Officii Camerariatus exercitio, ubicumque expediet adfint, & omnia officia debita exhibere procurent. Alioquin sententiam, sive poenam, quam rite tuleris, si ve statueris in rebelles, ratam habebimus, & faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Indennitas a praesentibus heredum Card. Vitellii.

§.10. Ac insuper cum haeredes bona memoriae Vitellii ipsius Romanae Ecclesiae Cardinalis, & Camerarii praetenderent officium Camerariatus hujusmodi, quod idem Vitellotius Cardinalis, dum viveret obtinebat, ex persona ipsius Vitellotii Cardinalis, praetextu cujusdam concessionis a pia memoriae Pio Papa Quarto etiam Praedecessore nostro per dictum Vitellotium Cardinalem obtenta non vacare, eisdemque haeredibus illius pretium, & emolumenta deberi, ac propterea lis, & causa, seu controversia coram certo causarum Palatii Apostolici Auditore super dicto officio Camerariatus, ac illius pretio, & emolumentis orta fuisset, & indecisa penderet; & similis mem. Pius Papa Quintus pariter Praedecessor noster securitati, & indemnitati tunc existentis ipsius Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarii consulere volens, voluerit, & declaraverit, atque decreverit, quod dicta Camera ipsum Camerarium, ejus-

que haeredes, ac ab eo causam habentes, non solum a praedicta, sed etiam quacumque alia lite, & causa, per haeredes, creditores, & fidejussores dicti Vitellotii Cardinalis mota, tutari, & liberare, ac cause patrociniis propriis impensis suscipere, ac de evictione teneretur, & obligata existeret, cum decretis, & obligationibus, ac cautelis tunc expressis, prout in eis, quorum tenores haberi volumus pro expressis plenius continetur: Nos tux, tuorumque haeredum, & successorum, ac ab eis causam habentium securitati, & indemnitati prospicere volentes, de consilio, assensu, ac potestatis plenitudine similibus, te, tuosque Praedecessores ab hujusmodi, & quacumque alia lite, & molestia, ceterisque omnibus incommodis eximimus, & liberamus; ac etiam statuimus, & decernimus, Camera ipsam ad causam praedictam, ut praefertur, suscipiendam, & defendendam, teque, tuosque haeredes, & successores praedictos, ab omnibus, & singulis praedictis praeservandum, ac prorsus ad omnia, & quaecumque alia, ad quae juxta ipsius Pii Quinti Praedecessoris voluntatem, & decretum, tunc existentis Camerario, ejusque haeredibus, & aliis praedictis tenebatur, etiam contractu solemnium, & stipulatione omni tempore teneri, & obligatum existere.

Ac praesertim pro pretii condonatione.

§.11. Teque tam super praesentis officii Camerariatus concessione, quam illius praedicti donatione, ac emolumentorum, & jurisjurisdictione, nullo unquam tempore per Nos, & Romanos Pontifices Successores nostros, ac Sedem, & Camera hujusmodi, etiam pro expeditione contra Turcas, & alios Infideles, ac Catholicae Fidei hostes, vel ex alia quacumque etiam quantumvis justa, pia, legitima, & qua hic de necessitate exprimenda esset, causa, molestari, perturbari, aut inquietari posse, nec etiam praetextu dictae litis, aut aliarum molestiarum, quam litem, & causam, quoad te extinguiamus, haeredibusque, & successoribus, nec non creditoribus dicti Vitellotii Cardinalis perpetuum silentium imponimus.

Clausula pro perpetua hujus concessionis firmitate.

§.12. Ac praesentes, nullo unquam tempore, quovis praetextu, & ex quovis capite de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quovis praetextu notari, impugnari, invalidari, in jus, vel controversiam revocari, ad terminos juris reduci, aut adversus illas quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium impetrari posse, illaque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, per Nos, vel Successores nostros Romanos Pontifices, aut dictam Sedem, ex quibusvis causis, etiam motu, ac scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter pro tempore factis, nullatenus comprehendi, nec comprehensas censeri, sed Bull. Rom. Tom. V. Par. II.

semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub data posteriori quodcumque per te eligenda, concessas, & validas, ac efficaces, adversus quascumque impugnationes existere, vimque veri, & validi, ac efficacis contractus, inter Nos, & Sedem, ac Camera praedictam ex una, nec non te, tuosque praedictos partibus ex altera, jurati, & stipulati perpetuo habere, & obtinere; Teque ad superius expressa in toto, vel in parte, verificandum, seu probandum minime teneri, sed eisdem praesentes absque alia probatione sufficere, eisque in iudicio, & extra illud stari, nec ullam probationem cujusque naturae, & speciei illa sit vel fuerit, in contrarium adduci, vel admitti, quin immo etiam si superius expressa hujusmodi minus vera sint, & contrarium quodcumque probari contigerit, nihilominus easdem praesentes literas summi plenarium effectum consequi, teque illis, eorumque effectu potiri, & gaudere.

Clausula sublati.

§.13. Sicque in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Caesarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem Camera Praesidentes, & Clericos, ac dictae Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis instantia, ac etiam in dicta Camera judicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Moderatio facultatum dispensandi cum Hebraeis super calibus, qui recententur.

§.14. Praeterea volumus, & statuimus, ac mandamus, ut tu, & futuri Camerarii praedicti, de cetero perpetuis futuris temporibus a concedendo Hebraeis extra Statum nostrum Ecclesiasticum licentias fenerandi, quas tolerantias appellant, abstineatis: in Statu autem praedicto, ubi Hebraei commorantur, uti Avenione, & in Legatione Ferrariae, nullas exceptis Hebraeis Levantinis, & ceteris Anconam accedentibus, & ibi commorantibus, concedatis: in Urbe quoque numerum conventum non excedatis. Hebraeis etiam alias tolerantias, & privilegia praedicta Christianorum concernentia, ac licentias videndi, erigendi Synagogas, ducendi aliam uxorem vivente prima, aliaque contra Constitutiones Apostolicas faciendi, atque absolutiones, quas vocant a transgressibus, etiam nullo modo concedatis. Similiter a licentis exercendi nummularium, sive Bancherottum, etiam quoad permutationem auri, & argenti abstineatis, ac concessae revocatae sint, & esse intelligantur.

Aliae facultates abrogatae.

§.15. Non possitis dare licentiam deferendi ad Urbem quatuordecim, aut monetas reprobatas.
§.16. A concessione moratoriarum, sive dilationum, quarum prohibitionem invocamus, etiam abstineatis.
§.17. Non detis salvos conductus etiam
M m 2 pro

1599. Et precipue concedendi Moratorias & saluos Conductus.

Tractus frumentorum;

Extractiones de loco ad locum.

Alie modificationes.

pro debitis, neque cedulas non gravetur nuncupatas, contra mandata ab aliis iudicibus relaxata, etiam sub preterito depositi, nisi pro predictis, aut aliquo eorum ordinem nostrum, aut pro tempore existentis Romani Pontificis habeatis. In salvis conductibus pro navi, aut aliis quibuscumque non apponatis clausulam, quod non possint molestari, etiam ex causa Religionis, nisi ex causa cum Romano Pontifice collata.

§.18. In concessionibus tractarum frumentorum, bladorum, leguminum, olei, & aliorum animalium, servetis Constitutiones per Predecessores nostros Romanos Pontifices desuper editas, ac nullo modo extra Statum Ecclesiasticum, nec etiam ad Civitates, & loca Bononiae, & Ferrariae, sine Chirographo nostro, & pro tempore existentis Romani Pontificis, tractam huiusmodi concedatis. Ubi autem aderit huiusmodi Chirographum, sive sit pro certa persona, vel universitate, sive pro incerta personis facultativum, & cuicumque directum, fiat expeditio per te, & pro tempore existentem Camerarium predictum solum, & non per alium. Ac ista, quae dicuntur tracta extra Statum, & ad Civitates, & loca, de quibus supra, registrentur una cum Chirographo huiusmodi in particulari libro nuncupando, liber tractarum, pro quibus non percipiatur pro sigillo, ultra julios undecim pro quolibet centenario rubrorum.

§.19. Extractions autem de loco vicini Urbis ad locum remotiorem intra quadraginta miliaria, in Patrimonio, Tyberina, Latio, & Campania, atque Maritima, quoad frumenta, blada, & legumina non concedantur, nisi per Praefectum Annonae, cum participatione tamen, ac sub nomine, & sigillo tuo, & pro tempore existentis Camerarii, pro quo sigillo usque ad quinquaginta rubra, unus tantum, & usque ad centum, duo, & ab inde supra usque ad quamcumque summam, quinque julii solvantur.

§.20. Quoad oleum autem, intra quadraginta miliaria, & animalia in Provincia Patrimonii in predicto casu non concedantur, nisi per Praesidentem Graeciae, cum simili participatione Camerarii, & subscriptione Commissarii eiusdem Camerae, sub nomine, & sigillo predictis, pro quo sigillo non solvatur ultra solitum. Quo vero ad alia loca, & aliud genus Graeciae, tu solus tantum provideas, & non alius.

§.21. Abstineatis quoque a licentis emendi frumenta, blada, legumina, & olivas, ultra usum, nec non accipiendi eadem in solutum, seu alias quomodolibet impetrandi.

§.22. Et ab indultis, quod quis soluta rata non teneatur pro aliis, nisi ad favorem conducentium graeciam ad Urbem, aut in casibus alias permissis.

§.23. Nec permanendi Aegyptios in Statu Ecclesiastico.

§.24. Et alterandi poenas statutarias ad favorem certarum personarum.

§.25. Et generaliter ab indultis, & dispensationibus contra Constitutiones Apostolicas predictas.

§.26. Non intromittatis in concedendis licentis vendendi stabilia universitatibus, neque accipiendi pecunias ad causam, seu alias minusque indultis faciendi nudinas, & mercatum, quae in plena Camera expeditur.

§.27. Patentes, licentiae, & privilegia, emendi, & vendendi tam in Platea Agonis, quam in foro Boario, aut alio quocumque loco Urbis, contra bannimenta, & solitum a te non concedantur; quinimmo tu invigiles, ne a quovis alio quacumque auctoritate dentur, & concessa revocata intelligantur. Ac Extraordinarii, aliique Excoerores illorum usum quoquo modo admittentes, vel patientes, poenam privationis officii, & graviorem etiam corporis afflictivam, quoad patentes tuas arbitrio nostro, & pro tempore existentis Romani Pontificis, quoad aliorum vero, arbitrio tuo incurrant.

§.28. Pro mandatis de excarcerando vigore decreti Visitationis nihil pro sigillo solvatur.

§.29. In mandatis ratione Graeciae, & Annonae, usque ad summam quindecim scutorum pro sigillo non solvatur nisi julius unus, & si expeditiones fiant pro pluribus personis, non exigatur nisi pro uno sigillo.

§.30. Commissarii vero etiam in Urbe nulli deputentur, nisi cum chirographo nostro.

§.31. Officium Commissarii Ripettae supprimatur, prout illud motu, & auctoritate similibus suppressimus, & extinguimus, ac loco illius aliquis substitutus cum salario decem scutorum pro quolibet mense, ex poenis ejus diligentia incamerandis, & non aliunde percipiendo, a te deputetur.

§.32. Portio autem poenarum, quam idem Commissarius Ripettae percipere consuevit, applicetur Societati Confalonis Redemptionis Captivorum de Urbe, prout illam, demptis dictis decem scutis, applicamus.

§.33. Officium Commissarii Mandatoris Plateae Agonis nuncupatum, habeat certum salarium decem scutorum etiam, quolibet mense, quae exigantur praevia taxa per te, & pro tempore existentes Camerarios predictos facienda, ad eam rationem, solum ab Hebraeis, & aliis habentibus situm Apothecae certum in die mercati in dicta Platea.

§.34. Tu, & futuri Camerarii huiusmodi, non habeatis Tribunal Criminale erectum; Ac tuus, & eiusdem Camerarii Auditor non procedat in causis criminalibus, in quibus veniet infligenda poena supra relegationem; sed in his, quae a jurisdictione officii Camerariatus pendent, deputetis aliquem ex Iudicibus Ordinariis, vel aliquos vobis bene visos ad beneplacitum, prout usu veniet.

§.35. Ita tamen quod in causis furti pigno-

Officium Commissarii Ripettae extinguitur.

Salarium Mandatori Fori Agonalis assignatum.

Quomodo sit procedendum in causis Criminalibus.

pigno-

Constitutiones Pontificiae favore C. A. innovantur.

Signatura Justitiae in causis d. Camerae concernentibus rescribere non potest.

Camera vero dictas causas advocat a quocumque Tribunali.

Adeoque spectat judicare causas sic Camerales nec ne.

Contrariis derogatio.

pignorum, quoad Hebraeos Bancarios sit locus praeventioni inter te, & Gubernatorem Urbis.

§.36. Subhaftationes pignorum existentium penes Hebraeos fiant in Monte Pietatis, in quo residuum pretii deponi consuevit, cum decreto tamen tuo, rogando per acta tui Notarii gratis.

§.37. Praeterea ad Jurisdictionem Camerae nostrae conservandam, Constitutiones Pauli III., & Pii IV., ac aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum ad ejus favorem editas innovamus.

§.38. Ac insuper statuimus, quod de cetero Signatura Justitiae non possit, nec debeat, sive reformando, sive declarando, aliquid in Camera nostra, vel alibi, in causis spectantibus ad Camerarium predictum rescribere, & supplicationes signatae nullius sint roboris, nullamque tribuant jurisdictionem.

§.39. Ac etiam decernimus, licere tibi, & Camerae predictis, omnes, & quascumque causas ad Camerariatus, & Camerae Tribunal quomodolibet spectantes a quibuscumque Iudicibus, etiam Auditore Camerae, ac etiam si agatur de obligatione Camerali, Palatii Apostolici causarum Auditoribus, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, libere advocare, & reassumere, iidemque inhibere;

§.40. Nullum vero ex predictis, aut aliis quibuscumque Iudicibus posse causas predictas a dicto Camerariatus, & Camerae Tribunali advocare, & reassumere, etiam sub preterito, quod cause alias non sint Camerales, & ad dictum Tribunal non spectent.

§.41. Super quo non possit Signatura Justitiae cognoscere, aut aliquo modo rescribere, nec se ingerere, sed huiusmodi cognitio, an cause sint de Jurisdictione Camerariatus, vel Camerae, pertineat respectu ad te, & Camerae, qui cognoscere debeatis, an sint Jurisdictionis ejusdem Camerae, & si partes declarationi huiusmodi non acquieverint, vel ante huiusmodi declarationem volerint, Signaturam nostram Gratia tantum adire possint, & citato Commissario ejusdem Camerae, commissiones proponi debeant.

§.42. Non obstante asserta litis pendentia, & aliis praemissis, ac nostra de non tollendo jure quaesito, quatenus opus sit, ac aliis Cancellariae Apostolicae regulis, nec non pia memoriae Leonis X., & aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, etiam cum Collegio Cardinalium, pro unione, & charitate factis, & contractu inviolabili, seu quasi, a quo nullo tempore resillire, nec illis ullo modo, aut nisi certis modis, & formis tunc expressis derogari possit, nec non juramentis, renunciationibus, aliisque clausulis, & cautelis firmatis, de dicti Camerariatus officii dispositione, non perpetuo, sed ad triennium, aut aliud tempus in favorem Cardinalium ipsorum utriusque juris doctorum, ac de consensu omnium Cardinalium

seu majoris partis eorum, cum decreto irritante, quidquid secus fieri contigerit. Ita quod de nullitate concessionis omni tempore, absque inobedientia culpa, aut alterius censura, & poenae incursum dici valeat, aut alias certis modo, & forma tunc expressis deinceps in perpetuum facienda, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, etiam ejusdem Pii IV. Praedecessoris, octavo Idus Augusti, Pontificatus sui Anno VI. edita, qua cavetur, quod gratiae, & indulta quaecumque interesse dictae Camerae concernentia, infra certum inibi expressum tempus in dicta Camera praesententur, sive registrentur, alioquin illa non valeant. Ita quod tu, ad easdem praesentes in eadem Camera praesentandum, sive registrandum, nulla unquam necessitate cogi, vel compelli possis, & nihilominus illa valeant, & tibi suffragentur, in omnibus, & per omnia, perinde ac si praesentatae, & registratae fuissent; nec non Camerae, & officii Camerariatus praedictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, usibus quoque, & naturis, quantocumque tempore pacifice observatis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Collegio Cardinalium, & dictae Camerae Thesaurario, illiusque Praesidentibus, & Clericis, per predictos, & quoscumque alios Romanos Pontifices etiam Praedecessores nostros, ac Nos, & dictam Sedem, etiam per modum statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, seu quasi, ac alias, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis efficacibus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, & alias quomodolibet concessis, confirmatis, innovatis, extensis, & moderatis, quibus, ac omnibus aliis, quae eisdem praesentibus quomodolibet obesse possent, etiam si talia, & multa essent, quae sub concessionibus generalibus non venirent, sed specialibus omnino indigerent expressionibus, illorum, ac supradictorum omnium veriores, & totos tenores praesentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse, ac amplissime, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, & ad effectum validitatis earumdem praesentium derogamus. Quodque tu juxta praefata omnia qualificatus, & J.V.D. non sis, ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§.43. Tu igitur benedictione nostra fretus, eam in mandato tibi a nobis hoc munere operam praestare curabis, ut ii, quos jam animo percipimus, fructus industriae tuae quotidie magis auferant. Nosque, & praedicta

Adhortatio de officio bene administrando.

dicta Sedes per te optime consuluisse late-
mur. Nulli ergo omnino hominum &c. Si
quis autem &c. incursum.

Dat. die 18.
Decem. 1599.
An. VIII.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno
Incarnationis Dominicae 1599. quinde-
cimo Kalend. Januarii, Pontificatus nostri
Anno VIII.

CCXIV.

Ex Regest. in
Secr. Breu.

Declarat, quocumque Privilegio non ob-
stante neminem ex Ferrariensibus exem-
ptum esse a sua opera praestanda custodia,
& reparationi Aggerum Fluminis Padi.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Clemens Ferrar
iensibus
concessas
Ducibus ex-
ceptiones con-
firmavit.

Um Nos alias per nostras in forma bre-
vis literas motu proprio omnes Im-
munitates, exemptiones, & libertates, ac
privilegia quaecumque per Duces Ferrariae
quibusvis personis concessa, licet post Ci-
vitatibus, & Ducatus Ferrariae ad Nos, &
Sanctam Romanam Ecclesiam, ac Aposto-
licam Sedem devolutionem sequutam, &
a Nobis legitime acceptatam, ac eisdem
Civitatis, & Ducatus Sedi, & Camerae praedi-
ctis incorporationem per Nos factam
resoluta, & prorsus extincta fuissent, &
essent, attendentes nostrae, ac Apostolicae
Sedis dignitati maxime convenire, & pro
subditorum nostrorum utilitate etiam ita
expedire, de speciali gratia innovaverimus,
& de novo concesserimus; & deinde diver-
sis particularibus personis similia privile-
gia, immunitates, & exemptiones ipsis pri-
dem a dictis Ducibus concessas nominatim
innovaverimus, & de novo concesserimus,
prout in diversis in forma Brevis expeditis
literis plenius continetur.

Nonnulli, se
immunes a
custodia Ag-
gerum padi,
asserbant.

§.2. Cumque, sicut accepimus, multi ex
hujusmodi privilegiatis praetendant, se vi-
gore dictorum privilegiorum ipsis concess-
orum a custodiis, & laboribus Aggerum
Fluminis Padi, & Aquaeductuum publico-
rum exemptos, & immunes esse, ac pro-
pterea iis contribuere, & intervenire forsitan
recusent.

Declaratio
de qua in Ru-
brica.

§.3. Nos animadvertentes publicae om-
nium Civium, & Incolarum Civitatis, &
Ducatus Ferrariae utilitati interesse, ut ir-
ruptionibus, & inundationibus Fluminis
Padi praecipue occurratur, ac publici aqua-
rum ductus non solum custodiantur, & ex-
purgentur, sed, ubi opus fuerit, etiam de
novo aperiantur, ac maxime convenire, ut
omnes supradicti pro universali commo-
doperibus, & expensis pro praemissis facien-
dis contribuere teneantur: Propterea motu
proprio, & ex certa scientia, ac matura de-
liberatione nostra, deque Apostolicae pote-
statis plenitudine, declarantes in primis, &
ante omnia nostrae mentis, & intentionis
non fuisse, nec esse, ut quicumque disto-
rum privilegiatorum, etiam si per privile-
gia ipsis a Ducibus praedictis concessa id no-

minatim illis concessum fuerit, a custodiis,
operibus, laboribus, & factionibus quibus-
cumque Fluminis Padi liberi, vel immu-
nes existant, harum serie perpetuo statu-
mus, & ordinamus, ut omnes utriusque
sexus personae quantumvis privilegiatae hu-
jusmodi, & quaecumque praefuleant digni-
tate, titulo, praeceminentia, & auctori-
tate, custodiis, operibus, laboribus, & fa-
ctionibus quibuscumque Aggerum Flumi-
nis Padi, & aquarum ductuum publicorum,
arbitrio tamen moderni, & pro tempore
existentis Nostri, & Apostolicae Sedis in
Civitate, & Ducatu praedictis de latere Le-
gati, seu ejus Vice-Legati, aut Gubernato-
ris, seu alterius Superioris contribuere
perinde teneantur, ac debeant, ac si illis
nulla quoad haec privilegia, immunitates,
& exemptiones, quas nihilominus vigore
praesentium expresse revocamus, & annu-
lamus, concessa fuissent.

Executio
Vicelegato
committitur.

§.4. Mandantes propterea dilecto filio
eidem moderni, & pro tempore existenti
nostro, & Apostolicae Sedis in Civitate, &
Ducatu praedictis, de latere Legato, seu
ejus Vice-Legato, vel Gubernatori, aut
alii Superiori, ut quoscumque ex praedictis
privilegiatis praemissis contribuere forsitan
recusantes, vel renitentes, auctoritate no-
stra opportunis Juris, & facti remediis qua-
cumque excoactione, & appellatione pror-
sus rejectis, arbitrio suo cogat, & com-
pellat.

Obstantium
derogatio.

§.5. Non obstantibus nostrae, quatenus
opus sit, de non tollendo Jure quaesito, ac
aliis Constitutionibus, & Ordinationibus
Apostolicis, ceterisque contrariis quibus-
cumque.

Dat. die 18.
Januar. 1600.
An. VIII.

Datum Romae apud S. Petrum sub An-
nulo Piscatoris die 18. Januarii 1600. Pon-
tificatus nostri Anno VIII.

CCXV.

Modum a Philippo III. Hispaniarum Rege
praescriptum in Causis appellationum
Militum Militiarum de Calatrava, & de
Alcantara, servari mandatur.

Ex Regest. in
Secr. Breu.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Hi-
spaniarum Regi Catholico militiarum San-
cti Jacobi de Spata, Calatrava, & Al-
cantara perpetuo Administratori Apostolica
auctoritate deputato.

CLEMENS PAPA VIII.

Charissime in Christo fili noster salutem, &
Apostolicam benedictionem.

Philippus Rex
modum in ap-
pellationibus
servandum
praescribit.

Majestatis tuae nomine Nobis nuper ex-
positum fuit, quod cum Tu in Re-
gnis tuis Hispaniarum nonnullas differen-
tias, & controversias inter Tribunalia Sa-
cularia, & Consilium Ordinum Militiarum
S. Jacobi de Spata sub Regula S. Augustini,
ac de Calatrava, & Alcantara sub regula
Cisterciens. militiarum, quarum Tu perpe-
tuus

teus Administrator Apostolica auctoritate
deputatus existis, super forma, & modo
cognoscendi, & tractandi causas crimina-
les, & mixtas militum dictarum militiarum
vigere reperisses, Tu ad hujusmodi con-
troversias, & differentias dirimendas tan-
quam Administrator militiarum hujusmodi
statuisti, & ordinasti, ut de cetero cause
criminales, & mixtae militum quorumcum-
que dictarum militiarum in prima instantia
per consilium dictarum militiarum juxta
formam statutorum, & stabilimentorum
ipsarum statutorum, & terminari, quodque
ad ipsum consilium milites dictarum mili-
tiarum, qui tanquam delinquentes carceri
mancipati fuerint, a quibuscumque aliis Ju-
dicibus remitti debeant, nec ipsi Judices in
ipsorum militum causis sese intromittere
possint, quodque a sententiis per dictum
consilium super hujusmodi causis criminali-
bus, & mixtis ferendis ad Majestatem tuam
tanquam militiarum praedictarum Admini-
stratorem appellari possit, ac eadem Ma-
jestas tua causas appellationum hujusmodi
in secunda instantia quatuor Judicibus, quo-
rum duo de Consilio Regio, & alii duo de
Consilio Ordinum Militiarum existant, com-
mittat. Ab istis vero quatuor Judicibus si
partes se gravatas senserint, illis ad Ma-
jestatem tuam tanquam Administratorem di-
ctarum militiarum, ut praefertur, iterum
appellare licitum sit: quo casu Majestas tua
per se ipsam adhibitis personis ab ea depu-
tandis, causas easdem in tertia, & ultima
instantia cognoscere, & terminare, ac sen-
tentia per Te ferenda executioni demanda-
ri, quibuscumque non obstantibus, omnino
debeat.

Confirmari-
que a Pontifi-
ce petit.

§.2. Cum autem, sicut eadem exposi-
tio subjungebat Majestas tua pro majori or-
dinationis praedictae validitate cupiat illam
nostrae Apostolicae confirmationis robore
communiti: Nobis propterea humiliter
supplicari fecit, ut in praemissis opportune
providere de benignitate Apostolica digna-
remur.

Confirmat
Clemens.

§.3. Nos igitur honestis Majestatis tuae
votis, quantum cum Domino possumus, fa-
vorabiliter annuere cupientes, hujusmodi
supplicationibus inclinati ordinationem praedi-
ctam quoad milites dictarum militiarum,
non tamen Clericos Beneficiatos, vel in Sa-
cris Ordinibus constitutos, aut eos, qui
vulgo freiles nuncupantur (quorum causas,
nec non criminales, & mixtas ipsorum mi-
litum, quae mere existunt Ecclesiasticae, vi-
delicet haeresis, simoniae, ac usurae, ubi
agitur an contractus sit foeneratitius, vel ne
a praedicta ordinatione excipimus) auctori-
tate Apostolica tenore praesentium confirma-
mus, & approbamus, ac inviolabilis Apo-
stolicae firmitatis robore communitis,
omnesque, & singulos tam Juris, quam
facti defectus, si qui desuper intervenerint,
supplemus.

Servarique
praecipit.

§.4. Et nihilominus, quod causa crimi-
nales, & mixtae ad milites quarumcumque
dictarum militiarum non tamen ad Cleri-
cos Beneficiatos, vel in Sacris Ordinibus

constitutos aut freiles nuncupatos pertinen-
tes, nec praedictae criminales, & mixtae me-
re ecclesiasticae haeresis videlicet, simoniae,
& usurae, ubi agitur, an contractus sit foene-
ratitius, vel ne, in prima instantia per con-
siliium dictarum militiarum, juxta formam
statutorum, & stabilimentorum ipsarum
militiarum cognosci, & terminari: Quod-
que ad ipsum consilium, milites militi-
arum, qui tanquam delinquentes carceri
mancipati fuerint a quibuscumque aliis Ju-
dicibus remitti debeant, nec ipsi Judices in
ipsorum militum causis criminalibus, &
mixtis praedictis, ut supra exceptis, sese in-
tromittere possint: quodque a sententiis
per dictum consilium super hujusmodi cau-
sis criminalibus, & mixtis ferendis, ad Ma-
jestatem tuam, tanquam militiarum praedi-
ctarum Administratorem appellari possit,
ac eadem Majestas tua causas appellationum
hujusmodi in secunda instantia, quatuor
Judicibus, quorum duo de Consilio Regio,
& alii duo de dicto Consilio Ordinum Mi-
litiarum existant, committat. Ab istis vero
quatuor Judicibus si partes se gravatas sen-
serint, illis ad Majestatem tuam tanquam
Administratorem dictarum militiarum, ut
praefertur, iterum appellare licitum sit: quo
casu Majestas tua per se ipsam, adhibitis
personis ab ea deputandis, causas easdem in
tertia, & ultima instantia cognoscere, &
terminare quaecumque ulteriori appella-
tione remota, debeat auctoritate, & tenore
praedictis statuimus, & ordinamus.

Quibuscumq;
non obstanti-
bus.

§.5. Non obstantibus quibusvis Consti-
tutionibus, & Ordinationibus Apostolicis,
ac dictarum militiarum etiam Juramento,
confirmatione Apostolica, vel quavis firmi-
tate alia roboratis statutis, & consue-
tudinibus, privilegiis quoque, Indultis, &
litteris Apostolicis in contrarium praemisso-
rum quomodolibet concessis, confirmatis,
& approbatis. Quibus omnibus, & singu-
lis eorum tenores, praesentibus pro expres-
sis habentes hac vice dumtaxat specialiter,
& expresse derogamus, ceterisque con-
trariis quibuscumque.

Dat. die 31.
Januar. 600.
An. VIII.

§.6. Volumus autem, ut praesentium
transumptis alicujus Notarii publici &c.
Datum Romae apud S. Petrum sub An-
nulo Piscatoris die 31. Januarii 1600. Pon-
tificatus nostri Anno VIII.

CCXVI.

Erectio Monasterii ad Ecclesiam Sancti Ur-
bani in Regione Montium de Urbe cum
concessione exemptionum, & gratiarum.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Debitum Pastoralis officii Nobis ex alto
commisisti requirit, & Nos ad id prom-
ptos excitat, ut ad ea, per quae pauperes puel-
la

Procurium.